

## Uddeleringsinstruks:

### Håndexcavering og ilæggelse af midlertidig fyldning i mælketænder/permanente tænder

|                                                                            |                                                                                     |                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Personale gruppe:/gældende for:</b><br>Tandplejere og klinikassistenter | <b>Udarbejdet af:</b><br>Helle Bennedsen, tandplejer og<br>Berit Pedersen, tandlæge | <b>Ansvarlig:</b><br>Det principielle ansvar:<br>Overtandlæge Anne Kaae-Nielsen                                          |
| <b>Dato for ikraftsættelse:</b><br>Juli 2020                               | <b>Sidst ajourført:</b><br>Marts 2024<br>Helene Bogner, tandlæge                    | Ajourføring af denne instruktion sker ved fremkomst af nye faglige/videnskabelige anbefalinger og senest: <b>ÅR 2028</b> |

**Uddannelse/forudsætninger:** Tandplejere og klinikassistenter der har gennemført sidemandsoplæring hos en tandlæge.

**Formål:** At lindre gener i en mælketand/permanent tand opstået pga. caries eller pga. en tabt fyldning

**Opgave afgrænsning:** Patienter med mælketænder/permanente tænder med symptomer i form af kuldefølsomhed/irritation/let smerte eller med gener fra fødenedpres okklusalt eller approximalt, hvor der kan ses en kavitet.

Som midlertidig løsning, indtil der kan findes en behandlingstid hos tandlægen. Evt. indtil patienten er behandlingsmoden eller indtil mælketanden fældes naturligt, hvis patienten er langt i tandskiftet.

**Instruktion:** Forbered patienten på hvad der skal ske og informer forældre og patient om, at det kun er en midlertidig løsning.

**Behandling:** Der ekskaveres let i kaviteten med en håndekskavator og fødenedpres fjernes forsigtigt med sonde/tandtråd. Derefter skylles der rigeligt med trefunktionssprøjten under brug af sug. Anvend evt. matrice hvis muligt. Derefter så grundig tørlægning som muligt med trefunktionssprøjten samt med vatruller og krølsug omkring tanden. Hvis tanden er meget følsom, kan kaviteten evt. tørlægges med vatpellet holdt med pincet. Der ilægges midlertidig fyldningsmateriale (eugenolholdigt fx IRM/ZnO2 eller ikke eugenolholdigt: fx Duo Temp) med et specialinstrument eller en glitter. Materialet skal trykkes let ned i kaviteten. Lad evt. patienten bide sammen på en våd vatrulle og fjern derefter evt. overskud med specialinstrumentet eller med en sonde. Derefter skal patienten bide sammen og okklusionen kontrolleres. Hvis der er yderligere overskud fjernes dette igen med specialinstrumentet eller sonden. Obs: Bruges der **Duo Temp som provisorisk fyldning, kan kaviteten være let fugtig, og skal lyshærdes efterfølgende, husk da at kontrollere okklusionen.**

**Patientsikkerhed:** Information til patient og forældre om, at der først må tygges med tanden en time efter ilæggelse af midlertidig fyldning, samt om at henvende sig, hvis denne tabes. OBS: Ved **Duo Temp** må der tygges med det samme hvis der er lyspolymeriseret.

Tid gives til endelig behandling af tand/kontrol af midlertidig fyldning.

---